

EÖRSI GYULA, DR.

1922. szeptember 19. Budapest – 1992. április 20. Budapest

AZ IGAZSÁGÜGY TERÜLETÉN BETÖLTÖTT POZÍCIÓI

Budapesti Központi Kerületi Járásbíróság	aljegyző	1947–1948
Budapesti Törvényszék	bíró	1949
Igazságügyminisztérium	n. a.	1952–1956
Igazságügyminisztérium Törvényelőkészítő Főosztály	főosztályvezető	1956. június 1.–1957

ÉLETÚTJA

1941-ben érettségizett, a jogi egyetemet 1945-ben Budapesten végezte el, majd ügyvédjelöltként dolgozott dr. Glückstahl Andor ügyvédi irodájában. Az egységes bírói és ügyvédi vizsgát 1947-ben tette le. 1948-ig a Budapesti Központi Kerületi Járásbíróságon dolgozott mint aljegyző. 1948–1949-ben Párizsban ösztöndíjasként tanult. 1949-ben, mint a Budapesti Központi Kerületi Járásbíróság aljegyzőjét, a Budapesti Törvényszék bírójává nevezték ki. 1951–1952 között magyar konzul volt New Yorkban és Washingtonban. Tagja volt a Magyar Tudományos Akadémia Jogtudományi Állandó Bizottságának, itt végzett munkájáért a Népköztársaság Elnöki Tanácsa a Magyar Népköztársasági Érdemérem arany fokozatát adományozta neki. 1952-ben a jogtudomány kandidátusa lett, ugyanebben az évben került az Igazságügyminisztérium apparátusába, ahol 1956-ban a Törvényelőkészítő Főosztály vezetőjévé nevezték ki. Erről az 1956. június 1-jei Igazságügyi Közlöny számolt be. Ugyanezen évtől tanított az Eötvös Loránd Tudományegyetem (ELTE) Állam- és Jogtudományi Karán, illetve megszerezte az állam- és jogtudományok doktora tudományos fokozatot is.

Részt vett a Legfelsőbb Bíróság Népbírószági Tanácsáról szóló, 1957. évi 25. számú törvényerejű rendelet kodifikáló munkájában. Ez volt az a rendelkezés, amelynek révén létrejött a forradalom résztvevőivel szembeni tömeges leszámolóshoz szükséges jogi intézményrendszer egyik legfontosabb eleme, a politikai különbíróságok rendszere. 1957. március 29-én dr. Eörsi is részt vett – dr. Domokos József, dr. Nezvál Ferenc, dr. Szalay József, dr. Szénási Géza és dr. Nagy Miklós társaságában – azon a megbeszélésen, ahol a törvényerejű rendelet tervezetét megtárgyalták. A kormány 1957. április 3-án fogadta el az előterjesztést. Néhány nappal később, az Igazságügyi Közlöny 1957.

április 6-i száma szerint, dr. Eörsi az Igazságügyminisztérium kollégiumának tagja lett (tényleges tagsága feltehetően korábbi időpontra datálható). 1957 folyamán a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának (MSZMP KB) Politikai Bizottságának javaslatára eltávolították a tárcától.

Ezt követően egyetemi karriert futott be, az ELTE polgári jogi tanszékét vezette. Később az egyetem dékánhelyettese, majd 1978–1984 között rektora volt. Ezen kívül 1957-től ő vezette a Magyar Tudományos Akadémia (MTA) Jogtudományi Intézetének polgári jogi részlegét, majd az intézet igazgatóhelyettesi tisztét is ellátta. 1962-ben az MTA levelező, 1973-ban rendes tagjává választották, 1976–1982 között az akadémia elnökségi tagja volt. 1965-ben az MSZMP KB Adminisztratív Osztályának javaslatára a Nemzetközi Együttműködési Év alkalmából 1965 őszén és 1966 tavaszán különböző afrikai országok egyetemein és jogi szervezeteiben tartott előadásokat a Magyar Jogász Szövetség (MJSZ) és a Demokratikus Nemzetközi Jogászok Szövetsége támogatásával. Tagja volt a Magyar-Szovjet Társadalmi Együttműködési Bizottságnak, illetve a KGST Jogi Állandó Értekezletének is. Nemzetközileg is elismert jogászként tartották számon, számos jogi publikáció szerzője.

IGAZSÁGÜGYI PÁLYAFUTÁSA ALATT ELNYERT KITÜNTETÉSEI

Magyar Népköztársasági Érdemérem arany fokozata (1952)

FELHASZNÁLT FORRÁSOK ÉS IRODALOM

Levéltári források

MNL OL M-KS 288. f. 5/372. ő. e.

Ágazati közlöny

Igazságügyi Közlöny, 1949/10., 1952/1., 1956/11., 1957/7. sz.

Irodalom

Mikó Zsuzsanna: *A Legfelsőbb Bíróság Népbírószági Tanácsa működése és ügykezelési gyakorlata* (1957–1963). PhD-értekezés. <http://doktori.btk.elte.hu/hist/mikozsuzsanna/diss.pdf> (utolsó letöltés: 2016.02.19.)

Eörsi Gyula – szerzői életrajz. Digitalizált Törvényhozási Tudástár. <http://dt.ogyk.hu/hu/gyujtemenyismertek/konyvek/szerzo-eletrajzok/item/297-eorsi-gyula> (A letöltés ideje 2016. február 25.)

Zinner Tibor: *A kádári megtorlás rendszere*. Hamvas Intézet, Budapest, 2001.

Zinner Tibor: *Megfogyva és megtörve. Évtizedek és tizedelések a jogászvilágban, 1918–1962*. M. Hiv. Közlönykiadó, Budapest, 2005.

Lexikon

A Magyar Tudományos Akadémia tagjai. I. kötet. A–H. MTA Társadalomkutató Központ–Tudománytár, Budapest, 2003. 295–296.